

- kommunfullmäktige
- kommunstyrelsen
- övriga nämnder
- förvaltning

Policy för säkerhetsprövning

Fastställd av kommunstyrelsen 2013-09-10 § 277

Enligt kommunfullmäktiges beslut om förändringar av kommunens styrdokument i enlighet med fastställd nomenklatur har benämningen på styrdokumentet ändrats.

Säkerhetsprövning

Säkerhetsprövning ska göras innan en person deltar i verksamhet som har betydelse för rikets säkerhet eller är viktigt till skydd mot terrorism. Syftet med säkerhetsprövningen är att klarlägga om personen är lämplig, det vill säga lojal och pålitlig ur säkerhetssynpunkt, för att ta del av hemlig information eller på annat sätt delta i verksamhet där de kan få inblick i sekretessbelagda förhållanden.

Säkerhetsprövningen ska grunda sig på:

- personlig kännedom om den person prövningen gäller,
- uppgifter som framgår av till exempel betyg, intyg och referenser.

Uppgifter som framkommit vid registerkontroll och särskild personutredning (i huvudsak den berörda personens ekonomiska förhållanden), som görs vid säkerhetsklass 2, kan ingå som en del i säkerhetsprövningen.

Inför anställningen

Under rekryteringen finns möjlighet att skapa sig personlig kännedom om de sökande. Det kan göras genom att belysa olika frågeställningar under anställningsintervjuerna. Nedan finns ett antal områden som är viktiga.

- Personalialia - den sökande samt dennes familj och släktingar.
- Umgänge - den sökandes vänner och eventuella ovänner.
- Utbildning - formell utbildning och andra färdigheter.
- Tidigare verksamhet - erfarenheter från tidigare anställningar.
- Ekonomi - inkomst, skulder, förmögenhet och boendeform.
- Bisysslor - eventuella andra åtaganden samt uppgifter om företag och verksamhet.
- Utlandsresor - omfattar både tjänsteresor och privata resor.
- Utlandstjänstgöring - eventuell förekomst och uppgifter om dessa.
- Kontakter - har den sökande i något sammanhang haft kontroversiella kontakter?
- Fritidsintressen - omfattar till exempel resor, idrott och föreningsliv.
- Droger - alkoholvanor och eventuellt nyttjande av narkotika.
- Personlig status - omfattar både fysisk och psykisk hälsa samt om personen har varit föremål för något rättsingripande.
- Personliga egenskaper - den sökandes ambition, samarbetsförmåga, etik, säkerhetsmedvetande och dylikt.
- Intressekonflikter - kan den sökande hamna i en intressekonflikt vid eventuell anställning?

Vissa personer kan uppfatta de många och ingående frågor som ställs vid intervjutillfället som integritetskränkande, men de är ändå nödvändiga att ställa. Avsikten med dem är att skapa en medvetenhet om vilka faktorer som kan

medföra att den sökande hamnar i en utsatt situation, och därmed blir sårbar. Personliga förhållanden kan till exempel utnyttjas i utpressningssyften och dålig ekonomi kan fresta en person att begå brottsliga handlingar.

Registerkontroll

Innan en registerkontroll och särskild personutredning får göras ska den som säkerhetsprövningen gäller ha gett sitt samtycke till åtgärderna. Samtycket innebär också att personen redovisar de uppgifter som framgår av blanketterna SÄPO 073, om kontrollen avser säkerhetsklass 2, SÄPO 072 om kontrollen avser registerkontroll eller säkerhetsklass 3, enligt säkerhetsskyddslagen. Är säkerhetsklassning och/eller registerkontroll aktuell ska detta begäras genom säkerhetsskyddschefen alternativt beredskapssamordnaren.

För att den som ger sitt samtycke ska förstå vad registerkontroll innebär skall personen informeras om att uppgifter kommer att hämtas in från belastningsregistret, misstankeregistret och säkerhetspolisens register.

Säkerhetsskyddschefen ska dokumentera samtycket och bevara dokumentationen eftersom samtycket även gäller för nya kontroller och utredningar så länge som den kontrollerade innehar samma anställning. Vid kontroll i säkerhetsklass 2 kontrolleras också make, maka eller sambo men dessa behöver inte lämna samtycke till kontrollen.

Säkerhetsskyddschefen förmedlar ansökan till Säkerhetspolisen, som sedan lämnar besked om det finns uppgifter registrerat om personen.

Det är den som begärt kontrollen som beslutar om hur uppgifterna ska användas.

För att kunna använda de eventuella uppgifter som framkommer vid registerkontrollen när det blir dags för en anställningsintervju, måste arbetsgivaren räkna med att det tar en viss tid att få de begärda registerutdragen samt att den sökande måste underteckna förfrågan, innan den skickas in.

Vad för slags och hur allvarliga förseelser eller brott handlar det om? Vad är personens inställning till det som hänt? En viktig fråga; Har förseelserna/brotten något att göra med pålitlighet ur säkerhetssynpunkt? Det är begångna brott, som indikerar bristande pålitlighet ur säkerhetssynpunkt, som skall räknas om man med hänsyn till registeruppgifterna skall anse den sökande olämplig för en säkerhetsklassad befattning.

Säkerhetsklassning

Säkerhetsklassning innebär att en viss befattning endast får innehas av en person som har säkerhetsprovats, dels är svensk medborgare. Säkerhetsklassningen är kopplad till i vilken omfattning anställda kommer att hantera hemlig information och hur allvarligt det anses vara om de känsliga uppgifterna avslöjas på något sätt.

Kommunens förvaltningschefer, och verkställande direktörer, skall undersöka och ajourhålla vilka anställningar inom förvaltningen som kräver säkerhetsprövning. Resultatet av denna undersökning skall dokumenteras och rapporteras till säkerhetsskyddschefen. Därefter görs en bedömning, tillsammans med säkerhetsskyddschefen, om personen skall säkerhetsklassas.

Det finns tre olika säkerhetsklasser:

1. I **säkerhetsklass 1** placeras den anställning eller liknande som i stor omfattning får del av uppgifter som omfattas av sekretess och är av synnerlig betydelse för rikets säkerhet. (Regering, riksdags nivå)
2. I **säkerhetsklass 2** placeras den anställning eller liknande som i en omfattning som inte är obetydlig får del av uppgifter som omfattas av sekretess och är av synnerlig betydelse för rikets säkerhet i en omfattning som inte är obetydlig. (Kommun, landsting m.fl.)
3. I **säkerhetsklass 3** placeras den anställning eller liknande som i övrigt får del av uppgifter som omfattas av sekretess och som är av betydelse för rikets säkerhet och det kan antas medföra men för rikets säkerhet som inte endast är ringa om dessa uppgifter skulle röjas. (Kommun, landsting m.fl.)

Säkerhetsprövning och säkerhetsklassning – viktig skillnad

En viktig skillnad mellan säkerhetsprövning och säkerhetsklassning är följande:

Säkerhetsprövning skall göras av alla personer som på ett eller annat sätt får del av hemliga handlingar, tillträde till säkerhetsskyddade anläggningar eller på annat sätt skall delta i någon verksamhet som rör rikets säkerhet och i vilken de kan få inblickar i sådant som inte för röjas. Att säkerhetsprövning krävs innebär dock inte automatiskt att de befattningar dessa personer kan inneha skall säkerhetsklassas. Vid säkerhetsprövning gäller inte kravet på svenskt medborgarskap.

Säkerhetsklassning görs av befattningar vars innehavare kommer att hantera hemlig information eller på annat sätt delta i säkerhetsskyddad verksamhet. Detta gäller verksamhet av betydelse för rikets säkerhet, att ett röjande av uppgifter kan antas medföra men för rikets säkerhet och att detta men inte endast är ringa. För säkerhetsklassade befattningar krävs både säkerhetsprövning och svenskt medborgarskap.

Säkerhetsprövning med säkerhetsklassning

Följande befattningar har i enlighet med riktlinjer som framgår av säkerhetsskyddsförordningen placerats i säkerhetsklass 2 eller 3. Klass 2 innebär att vid tillsättning av befattningshavare krävs både särskild personutredning, registerkontroll samt svenskt medborgarskap. Vid klass 3 enbart registerkontroll samt svenskt medborgarskap.

<u>Befattning</u>	<u>S-klass</u>
Räddningschef/säkerhetsskyddschef	2
Stf Räddningschef	2
Beredskapssamordnare/ersättare säkerhetsskyddschef	2
Säkerhetssamordnare	2
Enhetschef Trygghet och Säkerhet/Räddningstjänsten	2
Stadsdirektör	2
Teknisk direktör	2
Verksamhetschef vatten och avlopp	2
Säkerhetshandläggare Tekniska kontoret	2
Personal tjänstgörande inom vatten och avlopps- verksamhet på Tekniska kontoret	3
IS/IT-chef	3
Driftsansvarig (Stadskontoret IS/IT)	3
Systemtekniker (Stadskontoret IS/IT)	3
Kommunikationstekniker (Stadskontoret IS/IT)	3
E-postansvarig (Stadskontoret IS/IT)	3
Internetansvarig (Stadskontoret IS/IT)	3
Informationssäkerhetskoordinator (Stadskontoret IS/IT)	3
Registrator/kommunsekreterare med anledning av postöppning och registrering i diariet. (Stadskontoret)	3
Personal med placering i stadsarkivet (Stadskontoret)	3
Brandingenjör	3
VD Jönköping Energi	3
Affärsområdeschef Jönköping Energi AB	3
IT Chef Jönköping Energi AB	3
Elnätschef Jönköping Energi AB	3
HR Chef Jönköping Energi AB	3
Informationschef Jönköping Energi AB	3
Kvalitets- och miljöchef Jönköping Energi AB	3
Marknadschef Jönköping Energi AB	3

En ny registerkontroll ska göras minst vart femte år av den som har kontrollerats i säkerhetsklass 2. En ny registerkontroll ska också göras när den som har en anställning i säkerhetsklass 2 har ingått äktenskap, registrerat partnerskap eller inlett ett samboförhållande efter den senaste registerkontrollen. Vidare ska en ny registerkontroll göras när det finns särskild anledning till det. Exempel på särskild anledning kan vara att arbetsgivaren har fått kännedom om att det finns brottsmisstankar mot en person eller andra problem som skulle kunna komma fram i en registerkontroll, eller att personen har fått andra arbetsuppgifter. Ansvar för att en ny registerkontroll görs ligger på den som har beslutat om registerkontroll.

Gällande säkerhetsklass 3 så behövs ingen ny registerkontroll göras, om inte personen byts ut i funktionen, då görs en ny registerkontroll och klassning av den nytillträda personen.

Om en person som har varit säkerhetsklassad slutar sin anställning, eller får nya arbetsuppgifter, skall detta omgående anmälas till säkerhetsskyddschefen i

kommunen. Säkerhetsskyddschefen anmäler i sin tur detta till SÄPO så att dessa inte fortsätter med kontroller på personen i fråga.